

en halv Snes Gange. Jeg tror da, at det kan siges, at hvis Rigsdagen skulde beslutte sig til i denne Samling at gaa til Indførelse af Systemet her i Landet, da er det sket efter moden og nøje Overvejelse. Baade i dette høje Ting og i Landstinget har man i Aarenes Løb vedtaget obligatorisk Indførelse af Systemet her i Landet. Naar der desuagtet ikke er kommet en Lov ud deraf, skyldes dette dels saglig Uenighed om enkelte Bestemmelser; navnlig vedrørende Justervæsenets Ordning, som man herfra mente burde overgaa til Staten, hvilket Landstinget senere sluttede sig til, men desuden de slette politiske Forhold. Ogsaa blandt Sagens Venner erkendte man desuden, at det kunde være rimeligt, om denne Sag forberedtes noget bedre i Befolkningen, inden Lovgivningsmagten besluttede sig til Systemets Indførelse. Imidlertid ere flere og flere blevne fortrolige her i Landet med Systemet; det er paa forskellig Maade blevet forberedt, og jeg tror nu, at det erkendes almindeligt, at det ikke blot af internationale Hensyn, men ogsaa under Hensyn til Handel og Vandel i det hele i Riget vilde være værdifuldt, at Systemet indførtes. Færre og færre bestride jo ogsaa, at det vil være til virkelig Lettelse for Befolkningen. De sidste Gange, det har været behandlet her i Rigsdagen, har man i Virkeligheden ogsaa haft en Følelse af, at man fra alle Sider mente, at nu var det kun et Tidsspørgsmaal, naar Systemet burde indføres, et Spørgsmaal om nogle Aar før eller nogle Aar senere. Jeg vil ogsaa tro, at Stemningen nu er saaledes, at man vil kunne samle sig om at beslutte dets Indførelse, hvad enten det nu sker af Begejstring for Systemet for nogles Vedkommende eller for andres, fordi man anser det for et nødvendigt Onde. Jeg betragter det som et nyttigt Fremskridt at faa Systemet indført her i Landet, og jeg tror, at det vil vise sig, at den danske Befolkning ligesaa let som de Danske i Slesvig, Svenskere, Normænd og andre, vil tilegne sig Systemet og sætte Pris paa det. Jeg skal meget anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte Lovforslag ville blive omdelte.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Ministeren for offentlige Arbejder fremsætter Forslag til Lov om Opførelse af Tjenesteboliger for Statsbanernes Personale.

Ministeren for offentlige Arbejder (Svend Høgsbro): Det Lovforslag, jeg her ved har den Ære at forelægge for det høje Ting, gaar ud paa at bemyndige Regeringen til af Statslaanefonden at anvende 800,000 Kr. til Opførelse af Tjenesteboliger for Statsbanernes Personale. Det støtter sig til en Betænkning, der er afgiven af den Kommission, som blev nedsat af min Forgænger for 2 Aar siden til Overvejelse af dette Spørgsmaal, et Spørgsmaal, der var blevet særlig aktuelt, efter at man ved Loven af 1903 havde udenfor København og Frederiksberg ophævet det Huslejetillæg, man tidligere i vidt Omfang havde givet Tjenestepersonalet. Ifølge denne Betænkning, der er optagen som Bilag til Lovforslaget, vil det være muligt ifølge de foreliggende Overslag for den angivne Sum at tilvejebringe i alt 186 Tjenesteboliger. Af disse tilsigtede de 53 at imødekomme Tjenestens Tarv, for saa vidt den gaar ud paa, at det i mange Tilfælde er ønskeligt, maaske endogsaa nødvendigt, at det paagældende Personale bor i umiddelbar Nærhed af Arbejdspladsen. De øvrige 133 Boliger tilsigtede derimod ikke i første Linie at imødekomme Tjenestens Tarv, men at imødekomme en begrundet Trang hos det paagældende Personale, idet det nemlig har vist sig paa visse Steder at være uforholdsmæssig dyrt for de paagældende ad sædvanlig Vej at skaffe sig passende Boliger. Man har nu ikke fundet — og jeg er ogsaa af den Mening —, at det vilde være rigtigt at afhjælpe denne Trang ved at gaa tilbage til det, som man i sin Tid efter Indstilling af den nedsatte Kommission og efter moden Overvejelse gik bort fra ved Loven af 1903, nemlig at give Huslejetillæg. Jeg tror, det er heldigere at imødekomme Trangen ved selv at opføre Boliger. Man sikrer sig bl. a. derved imod, at det af Staten bragte Offer kommer andre til Gode end dem, hvem det er tiltænkt. Naar nemlig Huslejetillæg uddeles efter et mere eller mindre frit, derfor maaske ogsaa vilkaarligt Skøn, er der jo en Mulighed for, at Husværterne blot sætte Lejen op paa de faa Boliger, som der er at vælge imellem, og saa bliver det jo ikke til Gavn for Personalet i det ønskede Omfang. Det var egentlig min Tanke, at Boliger, opførte i dette Øjemed, skulde tilbydes de paagældende til en Leje, der indeholdt en rimelig Forrentning af den Kapital, Staten anbragte deri. Det foreliggende Forslag gaar dog ud paa at overlade de paagældende Boligerne til en noget ringere Pris, nemlig den, man gennem de